

ROČNÍK LXVII

ÚNOR 2012 • ČÍSLO 2

HLAS

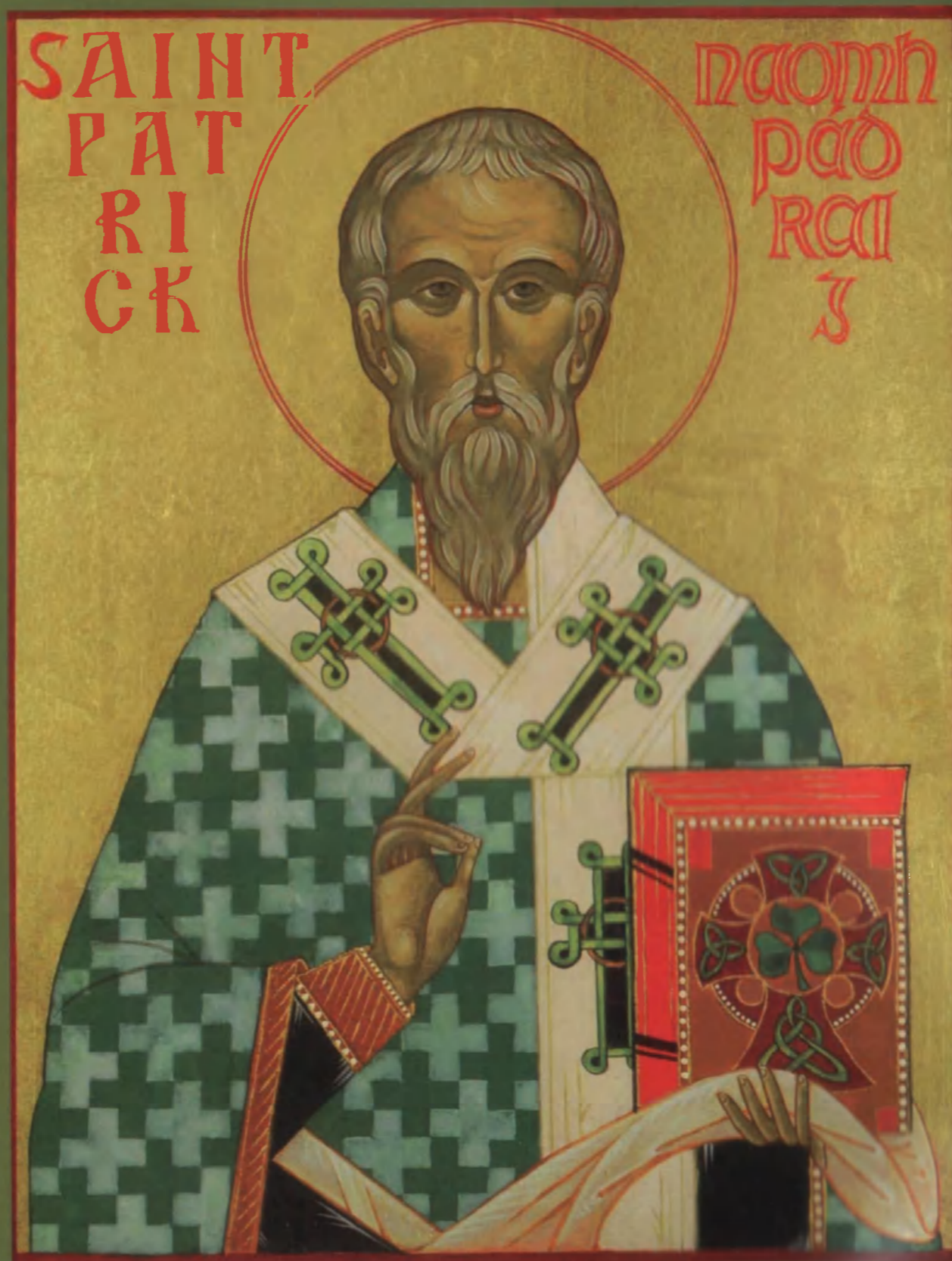
PRAVOSLAVÍ

CENA 24 Kč/1€

PROČ SE POSTÍME, KE SČÍTÁNÍ LIDU, K SITUACI V ŘECKU

IKONA SVĚTCE – SVATÝ PATRIK

EDITORIAL

OBSAH

EDITORIAL	Pracovní porada metropolitní rady Slovenska	19
Proč se postíme?	Návštěva vládky Kryštofa v Lanškrouně	20
SLOVO METROPOLITY	POZVÁNÍ	
Sčítání lidu jako za dnů imperátora Augusta	Přehled bohoslužeb metropolitny Kryštofa v březnu	21
DUCHOVNÍ ČTENÍ	Pouť do Konstantinopole	22
Pavel Florenskij, Síl země	Pozvání na letní setkání dětí a mládeže	22
CÍRKEV A SPOLEČNOST	Pozvání na pouť do Mikulčic	23
Křesťanská praxe dnes	9 Svěcení nového chrámu v Berouně	23
PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ	SPOLEČENSKÁ KRONIKA	
Recká pravoslavná církev k situaci v Recku	12 Svatba v Brně	24
Vladyka metropolitna navštívil sibiřské město	Mohelnice se loučila s o. protorejem Pavlem Alšem	25
Chanty-Mansijsk	13 ZPRÁVY Z EKUMENY	
EKOLOGIE	Konference Křesťan za katedrou	26
Automobil je dobrá věc, ale ...	18 Národní týden manželství	26
ZPRÁVY Z EPARCHII	MLÁDEŽ	
Tisková konference k filmu o sv. Cyrilu a Metodějovi	16 Předvečer Božího narození v Olomouci	28
Pracovní setkání nejvyšších představitelů církve	16 Oslavy Světového dne pravoslavné mládeže	29
Setkání duchovních v Rumburku	17 Pozdrav prezidenta pravoslavné mládeže	
Nabídka pomoci	17 ze Slovenska	29
Svatá liturgie ve věznicích v Bělušicích	17 SVĚDECTVÍ	
Zasedání církevního soudu v Praze	17 Humanitární pomoc na Ukrajině	30
Vánoce na brněnské radnici	18 Vzpomínka na sestru Jiřienku Martinovskou	31
Novoroční setkání pracovníků pravoslavné	PRO NEJMENŠÍ ČTENÁŘE	
bohoslovecké fakulty	18 O velkém postu	32
Zasedání metropolitní rady v Praze	19 Svatý Patrik	33

PROČ SE POSTÍME?

Někdy se lidem může zdát, že požadavek půstu, který k nám z církve v těchto dnech zaznívá, je snad čímsi překonaným. Až příliš často se dnes půst zaměňuje za jakýsi dietní nebo zdravotní postup. Mnohé dámy a slečny si třeba v jarních měsících samy „ordinují“ nejrůznější očištné, ozdravné či zkrášlovací dietní kúry...

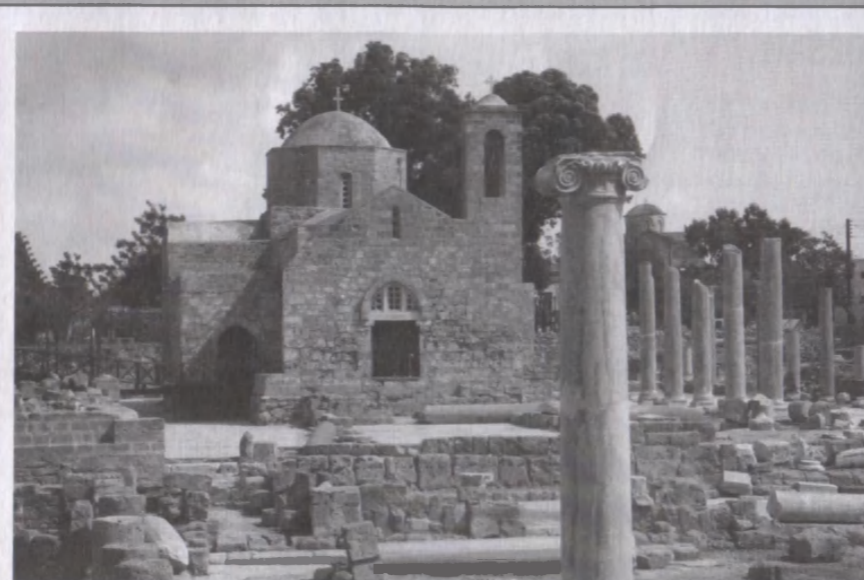
U dalších lidí pak do popředí dnes vstupuje také význam půstu a vzdání se určitého druhu osobní spotřeby z důvodů ekologických nebo finančních.

Část alternativně a „globálně“ uvažujících, zejména mladých lidí se dokonce oddává vegetariánství či veganství, jako jakési formě celoživotního půstu z ideologických nebo sociálních důvodů v kombinaci s důvodů filosofickými či náboženskými.

Všechny tyto příklady nám ukazují, že myšlenka půstu a vzdání se něčeho ze svého jídelníčku a ze svého „užívání si života a světa“ vůbec není zastaralá a nemoderní, či dokonce pro lidi nepotřebná a nepoužitelná.

Naopak, uvedené příklady a také příklady prakticky ze všech kultur a civilizací z minulosti lidstva nám ukazují, že půst je něčím, co lidstvo nejenom zná, ale také vyhledává odedávna až do našich dnů, jako by intuitivně tušilo i v dobách nadbytku, že je správné se na čas něčeho vzdát, něco si odeprít...

EDITORIAL

Zajisté jakožto pravoslavní křesťané nechceme jakkoliv snižovat nejrůznější moderní ideje, formy a názvy, které lidí nakonec – třeba nevědomky a intuitivně – vedou k postění se a k půstu. Avšak měli bychom jakožto pravoslavní křesťané vědět, že podstata našeho půstu v církvi má své hluboké kořeny v naší křesťanské víře a v našem odhodlání následovat a zjevovat Krista v našem životě.

Měli bychom tudíž vědět, že tím, že se postíme, ukazujeme a potvrzujeme našemu Bohu i sami sobě, že se chceme Kristu podobat a následovat jej a že bereme vážně slova evangelia, která nás utvrzují ve víře, že působení zlých duchů a dalších překážek, které se nám stávají do cesty, lze překonat půstem a modlitbou.

O velkém postu se však máme kromě části pokrmů především vzdát všech špatných návyků, náklonnosti a hříchů, které nám brání v účasti na Božím životě, na životě, který je již zde na zemi životem ve věčnosti, v Bohu a s Bohem. Měli bychom proto i letos o velkém postu vidět a připomínat si se slzami vděčnosti, že náš Pán a Spasitel se z lásky k nám vzdal nejenom nějakého pokrmu, ale všeho, dokonce i slávy Božího Syna a pozemského života, jen aby nás zachránil ze spárů smrti a hříchů a daroval nám opravdový věčný život v království nebeském.

O velkém postu máme – vedeni církví a jejich služebníky – jedinečnou příležitost vzdát se alespoň něčeho, některých pozemských pokrmů a našich špatných návyků pro našeho Pána a Boha, který nechce nic jiného, než aby-chom se důstojně připravili na Jeho přijetí, aby nám mohl dát sám sebe a věčnost vskutku vládnout v našich životech.

To, že přijmeme tyto skutečnosti do svého srdce, by však pro nás nemělo být důvodem k tomu, aby-chom se vy-smívali všem těm moderním a třeba i velmi nedokonalým formám půstu, které dnes lidé z vlastního přesvědčení podstupují z nejrůznějších uslechtilých či méně uslechtilých důvodů.

Vždyť víme, že Bůh dokáže dobré snažení a úsilí jakkoliv nedokonalých lidí využít k tomu, aby „chybující byli napraveni“ a „dobří byli povzneseni k dokonalosti“ k osvícení všech.

S přáním duchovně bohatého prožití velkého postu

Váš oddaný služebník Roman Juriga

ŠČÍTÁNÍ LIDU JAKO ZA DNŮ IMPERÁTORA AUGUSTA

Ve vánočním období jsme se dozvěděli předběžné výsledky sčítání obyvatel České republiky, které se uskutečnilo 26. března 2011. Nejvíce nás pochopitelně zajímalo, kolik lidí se přihlásilo k naší pravoslavné církvi, ale i k ostatním křesťanským církvím. Z porovnání se sčítáním obyvatel před deseti lety doslo k velkému poklesu počtu lidí hlásících se k jedné z velkých u nás registrovaných křesťanských církví. Zároveň přibýlo těch respondentů, kteří rubriku o náboženské příslušnosti vůbec nevyplnili. Zhruba to byla polovina všech obyvatel České republiky. Jedním z důvodů pro to byla skutečnost, že nebyla povinnost údaje vyplnit. Pomohlo tomu určitě také obecné chápání fadici náboženskou identitu do soukromé sféry lidského života. U některých, kteří náboženskou příslušnost nevyplnili, to možná byly obavy ze zneužití těchto údajů. Tyto obavy byly i v jiných vyplňovaných rubrikách, například k romské národnosti se přihlásilo jen 6000 lidí, což zcela jasně neodpovídá skutečnosti. Obecně můžeme říci, že celkový přístup k tomuto sčítání nebyl dobrý ani ve vztahu občana ke státu. Výsledky mlčky vypovídaly o postupující ztrátě občanského vědomí obyvatel české kotliny, Moravy a Slezska. Máme také svědectví o tom, že sčítací komisaři radili našim věřícím, aby údaje o své náboženské příslušnosti nevyplňovali, prostě proto, že nejsou povinné.

Naši čtenáři si jistě pamatují, jak velkou pozornost věnovalo vedení naší církve samotnému sčítacímu aktu. Srovnávali jsme jej s biblickým svědectvím Narození Spasitele našeho Pána Ježíše Krista za doby císaře

SLOVO METROPOLITY

Augusta, který vyhlásil podobné sčítání lidu. „Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje z města Nazareta do Judska do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jesli, protože se pro ně nenaslo místo pod střechou.“¹ Tehdy se rozhodnutí světské moci svatá rodina podřídila, a proto putovala z Nazaretu do Betléma, kde se narodil Spasitel světa. Duchovní představitelé naší církve se proto obraceli ke svým věřícím, ale i k sympatizantům pravoslavné církve s přáním, aby rubriku příslušnosti k náboženství vyplnili. Osobně jsem citoval ve svém vystoupení k tomuto sčítání slova evangelia: „Kdo mě však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi.“² Domníval jsem se, že tato jasná slova Kristova povedou všechny pravoslavné věřící, kteří obývají Českou republiku, k rozhodnutí přihlásit se ke své církvi. Podle údajů z jiných zdrojů žije v naší republice přes 100 000 pravoslavných Čechů, Rusů, Ukrajinců, Srbů, Bulharů, Rumunů, Řeků, Kypranů, Moldavanů, Rusínů a dalších národností. Ve sčítacích arších přiznalo viru zhruba 26 000 občanů. Z toho 20 tisíc k Pravoslavné církvi v českých zemích a necelých 6 tisíc k „podvorjiju“ v Karlových Varech. Oba údaje se sčítají, protože podle kanonického práva existuje na jednom území pouze jedna místní pravoslavná církev. K registraci „podvorjija“ jako pravoslavné církve došlo pouze z legislativní nouze, když se našla jiná cesta k jeho registraci jako právní osoby v České republice.³ Všechny pochybnosti o této skutečnosti rozptýlilo mé nedávné osobní jednání s Jeho Svatostí Kirillem, patriarchou moskevským a celé Rusi, který k tomu řekl, že všichni pravoslavní, kteří se přestěhovali do České republiky, se automaticky podle platného kanonického práva stávají členy autokefální Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

Porovnáme-li počet pravoslavných věřících před deseti lety s počtem těch, kteří se ke své víře přihlásili loňského roku, dojdeme k závěru, že počet našich evidovaných věřících mírně stoupl. Přesto se musíme ptát, proč se k pravoslavné církvi nepřihlásilo daleko víc věřících, když pozitivně víme, že jich v České republice žije nejméně 100 000. Listé v tom svoji roli sehrály obavy ze samotného sčítání, jejich nepovinný charakter i chování sčítacích komisařů, o kterém již byla řeč. Přiznat si musíme také náš slabý pastvůvský vliv na širokou pravoslavnou veřejnost v České republice. Pravoslavní žijí rozptýleni ve všech českých a moravských krajích i ve Slezsku. Není jednoduché navázat jakýkoliv kontakt s některými našimi věřícími. Statistické údaje z března roku 2011 se proto podle mého názoru týkají jenom těch věřících, kteří našli cestu do některého z našich pravoslavných chrámů nebo jsou přímo členy některých našich církevních obcí, jejich rodinní příslušníci a známí.

Když pomineme všechny uvedené problémy spojené se sčítáním obyvatel, rád bych poděkoval všem, kteří napsali do sčítacích archů, že jsou pravoslavnými věřícími a patří do naší velké pravoslavné duchovní rodiny, která nezna rozdílů národnostních, politických či společenských. Všichni se tak stali vyznavači a zvěstovateli víry v Krista, v moc jeho kříže a vzkříšení. Mohou žít ve vědomí, že jak se přihlásili ke Kristu na zemi, tak i on se přihlásí k nim na nebi.

metropolita Kryštof

1 BIBLE, Český ekumenický překlad, Praha 1979, Evangelium sv. Lukáše, 2. kap. 1-7, verš.

2 tamtéž, Evangelium sv. Matouše, 10. kap. 33, verš.

3 Hlas pravoslavi, ročník 67, leden 2012, číslo 1, „Důležitá zpráva ke sčítání lidu, domů a bytů 2011“, s. 10.

Použitá literatura:

BIBLE, Český ekumenický překlad, Biblické dílo Ekumenické rady církvi v ČR, Praha 1979
Hlas pravoslavi č. 1, roč. 67, 2012.

DUCHOVNÍ CTENÍ

PAVEL FLORENSKIJ, SŮL ZEMĚ

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ
o kříži mnicha starce Isidora a o tom, jak málo jej chápalo jeho okolí

Starcův život byl nelehký, ale on nesl svůj kříž trpělivě. Způsob, jak jej nesl, ukazoval, že otec Isidor má svůj vlastní, zvláštní svět mimo tento náš. Z něj čerpal svoji pevnost a sílu. Život v Bohu se nám často jeví možný jen při zachování nejrůznějších podmínek: jsme spokojeni, dostává-li se nám projevů společenského uznání, máme-li všeho dostatek – jsou to podobná pomíjivá dobra, která abba Izak Syriský, náš otec připočtený ke svatým, přirovnával k hnoji. Pro abbu Isidora byla jeho vira živou účinnou silou, jež ho nikdy neopouštěla. Žil – v porovnání s námi – jiným životem.

Jako bývalý čeledín velkostatkářského domu se nikdy ani jediným slovem nedotkl svých tehdejších pánů. Do konce ještě když byla kněžna nazívu, jednou za rok k ní zašel s prosforou a věnečkem preclíků na podnosu z lipového lýka.

Vyprávěl, jak ho hnali – a vyprávěl to vesele, jako by se ho to netýkalo. A hnali ho vždy a všude. Ze starého Athosu musel odejít, protože neměl peníze. V poustevně nazvané paraklet se u něj scházely děti ze sousedních vesnic, hostil je čajem, učil je modlit se a dával jim po několika kopejkách ze svých skromných prostředků. To se znelibilo vedení, o otci Isidoru začalo šířit pomluvy, že pije a že k němu chodí ženské; skončilo to tak, že otce z poustevy vyhnali a přeložili do Getsemanského skitu.

Během života byl ustavičně vystaven pronásledování. Proč? Že přijímal podivné lidi; že dával chléb žebrákům; že bez dovolení odjel utěšit někoho v Posadu; a také proto, že si nedělal těžkou hlavu z nadřazených.

Tak silně, jak jej měli rádi mladí mniši, ho neměli v oblíbení představení (s několika výjimkami). Jeho nezávislost a přímost se jim nelíbila, dokonce pro ně byla ne-

DUCHOVNÍ ČTENÍ

snesitelná, a ještě víc je dráždila jeho pokora, to, že se neměl okázat postit, vedlo k tomu, že jej nazývali žoutem a pijanem. Nejvíce však překážela, a to hlavně těm bratrům, kteří se honosili svoji učeností, jeho prostota a „nevzdělanost“. Někteří jej dokonce pokládali za jakéhosi hlupáka a pomatence a označovali jej za „podivína“ – a to bylo ještě označení shovívavé.

Šedesát let byl otec Isidor mničem a za tu dobu neobstál ani nábožník – znak kněžské hodnosti. Osmdesátiletý mnich bydlel ve své chaloupce a všelicos musel dělat vlastními rukama, protože neměl klášterního pomocníka. Byl natolik opuštěný, že onemocněl-li, ležel ve spíně, a když ho přišel navštívit biskup J., vybíral z jeho sedin vši. Teprve šest dní před smrtí otec Isidorovi konečně pomohli.

Chudoba, nemoci, okolní lhostejnost, urážky, pronásledování – to byly trny, jimiž byla starcova životní cesta

vystána. Ale on si na ni zachoval takový pokoj, radost, takovou plnost života, jakou my nemáme a jakou nedosáhneme ani za mnohem příznivějších okolností.

Co bylo na báfuškově nejpozoruhodnější? Bezesporu to, že za všech okolností zůstával křesťanem. Křesťanství pro něj bylo neměnným živlem, který nebyl vázán na svět a jeho přírodní a společenské podmínky. Křesťanství pro něj nebylo krasomluvou, ale podstatou života; nebylo dekorací či okrasou, ale samotnou tkání života. Tak, jako nebyl pochopen za svého života, zůstal starcem, jak se zdá, nepochopen i po smrti. Mnozí mniši z jeho okolí dodnes nepochopili, jaký poklad ztratili. Ve tmě neporozumění však září starcovo světlo o to jasněji.

Pokračování příště

KŘEŠŤANSKÁ PRAXE DNES

Přejeme si zajisté, aby křesťanů konajících dobré praktické skutky i v běžném prostředí bylo co nejvíce. Měli by to být všichni. Je to i naše funkce vyplývající ze všeobecného kněžství. Pokud sami u sebe na toto klademe důraz, můžeme zveřejněním svého osobního záměru ostatním křesťanům třeba pomoci v tom, aby tuto důležitou složku svého křesťanského života úplně nezanedbali.

Mnohem více by mělo být křesťanské praxe všech, kdo se za křesťany považují. I když lidské mnoho nebo málo lidí, kteří se o něco snaží, může mít ve skutečnosti t.j. u Boha dosti jiný význam. Zdánilivě nepatrná činnost malé skupiny lidí, nebo být i jedineho člověka, může mít nakonec v duchovní oblasti velký nebo i rozhodující význam; a naopak, činnost i velkého počtu lidí ubírajících se nesprávným směrem může být nakonec pro Boha bezvýznamná.

Křesťan ale nemá být rozpolcen mezi duchovní moudrostí a praktické přizpůsobení se světským životním podmínkám. Má-li kdo z vás nedostatek moudrosti, ať prosí Boha, který dává všem bez výhrady a bez výčitek

a bude mu dána. Necht však prosí s důvěrou a nic nepochybuje. Kdo pochybuje, je podoběn mořské vlně hnané a zmítané vítrými. Ať si takový člověk nemyslí, že od Pána něco dostane; je to muž rozpolcený, nestálý ve všem, co činí." (Jk 1,5-8)

Když se totiž v dané oblasti většina lidí přizpůsobuje něčemu špatnému, není to žádný signál pro křesťana, aby postupně učinil totéž! Kritizujeme lidi za války nebo za totality, kteří se stali loajálními k agresivní a diktátorské moci – jenže v pracovním a občanském světě jde velmi často v principu o totéž.

Jistý aktivista proti potratům dobře popsal nebezpečí současného působení zlého: „Dábel má zvláště v dnešní době dva bíče, pod kterými se jen málokdo neohne: kariéru a strach.“ Je smutné, že právě tomuto a následně bezraději podléhají někdy i lidé věřící. Tem bylo od Boha řečeno, že tato zla nastanou: „Lidé budou soběčtí, chamtiví, chvástaví, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvaví, nevězaví, hrubí, lhostejní k dobrému, zrádci, bezhlaví, naduati, budou mít raději rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat.“ (2Tm 3,2-5).

Křesťanům by měl být proto v konání dobra inspirací třeba dopis apoštola Pavla Filipským, v němž se píše: „Konečně, bratři, přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoliv je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu. Cemu jste se u mne naučili, co jste přijali a uslyšeli i spatřili, to číňte. A Bůh pokoje bude s vámi.“ (F 4,8-9)

Křesťan by si měl také více vážit své cti. Neměl by dělat nic zlého už kvůli své cti. To dnes společnost moc nezná. Maximálně lidé v nějakých veřejných nebo viditelných funkcích se dožadují veřejné náhrady za to, že někdo jejich čest poškodil. Bývá to však mnohdy pouze formální právní akt konaný s tím, že se ten, jehož čest

CÍRKEV A SPOLEČNOST

byla nějakým výrokem novináře poškozena, snaží své vlastní špatné činy i nadále skrývat. Skutečnou, vnitřní potřebu obrany své cti mnozí veřejní činitelé již ani vlastně nepocítují.

Křesťan by měl být čestný a dbát své cti také v tom, že nebudě chtít jenom dobré věci, výhodné podmínky, milosrdenství a prominutí nejruznějších svých chyb a prohřešků jen proto, že je „křesťanem“, a jen pro sebe a své příbuzné. To by vlastně byl jenom o krůček dál před úplným sobcem – totiž u sledování skupinového zájmu. Zájem o každého člověka – jako o svého bližního – by tam chyběl. Křesťan v demokracii chce přece stejná práva a možnosti a rovné podmínky pro každého z lidí, tj. i pro sebe a své blízké, nechce být jakousi výjimkou v pozitivním nebo negativním smyslu slova. Křesťan také je a má být součástí společnosti a chce ji spolu s ostatními lidmi obohacovat a s ostatními křesťany také přetvářet k obrazu svatě Trojice. Nemůže tudíž nikdy landit tzv. „straně příbuzných a známých“, která u nás již celá léta masivně nadržuje veřejnou soutěž myšlenek a vizi a doslova podkopává a ničí naši demokracii, a někdy dokonce také vztahy uvnitř křesťanského společenství.

V této souvislosti mi připadá také zvláště zajímavý výrok Pana Ježíše Krista, který se týká pohledu na věci lidské a na věci Boží: „Kolem něho seděl zástup, řekl mu: Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě.“ Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji bratři? Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho, a řekl: Hle, moje matka a moji bratři! Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka.“ (Mk 3, 32-35) Vede nás to k zamyslení nad otázkou, jestli je nám křesťanům bližší člověk opravdu DOBRÝ, anebo spíše člověk s námi sprízažený

krví, rodem, národností, majetkem nebo obchodními zájmy?

Poslední bod, který stojí za zamyslení v souvislosti s praxí křesťanského života, se týká dnes bohužel nezřídka vysmívaných otázek křesťanské morálky. Komunistický (zločinný) režim i přes svoji zvrácenost dbal na formální vnější morální dojem. (Mluvil zejména ve svých začátcích třeba o jakémsi „morálním kodexu budovatele komunismu“) Komunisté, kteří na tom pracovali, to však dělali pouze a jen pro utužení své moci. Jejich vlastní chování bylo většinou falešné, rozmařilé a hanebné. Mnoho obyčejných lidí se přitom chovalo i navzdory všeobecnému mravnímu marasmu docela slušně.

K zamyslení se v dnešní době nabízí následující: Společnost je sice formálně demokratická, ale jak jednotlivci naplňují obsah naší demokracie? Je totiž patrné, že mnozí mají minimální zábrany dělat zlé věci kvůli předchozí ateistické výchově a teď vychovávají k materiálnímu „úspěchu za každou cenu“. Padá tak zakotvení v čemkoli dobrém a morálním a mizí i ta trocha morálky dodržovaná v minulosti alespoň z formálních důvodů, ze setrvačnosti, nebo dokonce i ze strachu před postihem ze strany totalitní moci. Není tudíž právě naše doba příležitostí pro křesťany a křesťanské církve nabízet zakotvení v Bohu? Vydat svědectví o zakotvení v pravdě, pokoji a radosti?

Je zřejmé, že podobně, jako by morálka neměla sloužit pro formální dojem, neměl by ani zákon sloužit lidem jenom svou literou. Jak lidský, tak Boží zákon má totiž sloužit svým vnitřním významem. Tento vnitřní význam zákonů a nařízení může pochopit pouze člověk čistého srdce, člověk bohabojný a spravedlivý. Pak jsou mu zá-

CÍRKEV A SPOLEČNOST

kony k užítku. U nedokonalého lidského zákona snadno rozpozná křesťan i zákon vyloučené špatný, obrácený proti Boží morálce. Sv. Pavel píše: „Víme, že zákon je dobrý, když ho někdo užívá správně a je si vědom, že zákon není určen pro spravedlivého, nýbrž pro lidi zlé a neposlušné, bezbožné a hříšníky, pro lidi bohuprázdné a světské, pro ty, kdo vztáhnou ruku proti otci a matce, pro vrahy, smilníky, zvrhlíky, únosce, lháře, krivopřisěčníky, a co se ještě přiči zdravému učení podle evangelia slávy požehnaného Boha, které mi bylo svěřeno.“ (1 Tm 1,8-11)

V jednom kazání, které se týkalo také dodržování církevních a světských zákonů a nařízení, jsem slyšel užitečnou radu: „Křesťané by se měli řídit kvalitními radami duchovních osob, dokonce i když by tyto osoby samy podle nich zcela nežily. Nemáme si tudy říkat: „Tento kněz, bratr, setra... dobře nežije, a tak já také nemusím.“ To špatné jednání křesťana neospravedlní. Dodal bych – chováme se správně kvůli duchovní osobě, nebo kvůli Bohu a naší osobní spáse?

I lidé dnes hodně podlehají okolnímu světu v tom, že se snaží přizpůsobit se většině, uniknout z nepřiznivých

situaci nějakou nečestnou zkratkou, nějakými podezřelými křížkami, ale nřavně, „propána“, nebyť jiný! Morálka, alespoň ta přirozená, nebo pěstovaná nějakou moudrostí, pak již většinou ani nehraje žádnou roli.

Lze proto pokládat zejména u křesťanů za hodné velké zlo, když se přizpůsobují špatnostem lidí kolem sebe jenom proto, že tak přece žije většina. Toto zlo totiž pak již nepatří jen k různým necnostem a hříchům osobním, ale vnitřně zřejmě souznějí s větším, hromadným zlem, které se umí prosadit – často i kvůli naší lhostejnosti – v širší lidské společnosti! Toto hromadné zlo, někdy i organizované, je velmi nebezpečné a dokáže napáchat obrovské škody. Varováním pro nás mohou být třeba pohnuté osudy lidstva ve 20. století, kdy miliony „obyčejných“ a navenek zcela normálních a „dobrých lidí“ podlehly zvráceným ideologiím a přisluhovaly jim.

Jsem přesvědčen, že na rozdíl od lidí tohoto světa máme my, křesťané, přát hromadnému dobru. Tak, jak tomu bylo např. v Antiochii: „Ale někteří z nich, původem z Kypru a z Kyrény, začali po svém příchodu do Antiochie zvěstovat Pána Ježíše také pohanům. Moc Boží byla s nimi, a velké množství lidí uvěřilo a obrátilo se k Pánu.“ (Sk 11,20-21)

Z těchto slov je patrné, že jako křesťané máme jinou posilu a jinou motivaci, která vychází z Božího řádu, vede nás ke spáse, a dokonce směřuje k vítězství křesťanské ideje a ke konečnému vítězství Krista, o němž nás ujišťuje Písmo. Tuto posilu a motivaci můžeme předávat i bloudícím lidem tohoto světa. Oslovit by nás však měla i slova, která napsal sv. apoštol Pavel Korintským: „Ať nikdo sám sebe neklame. Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým. Moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem, neboť je psáno: „Nachytá moudré na jejich vychytralost, a jinde: „Hospodin zná úmysly moudrých a ví, že jsou marné.“ (1K 3,18-20)

Avšak nemysleme si, že dobrých a vskutku moudrých lidí, kteří jsou „soli země“, je na zemi málo. Četl jsem někde téměř básnické přirovnání, že „vedle černých spálenišť hříchů je zde i celá květinová zahrada!“ Přispějme k vůni a kráse této „květinové zahrady“ svým křesťanským životem i my!

Roman Juriga

ŘECKÁ PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV K SITUACI V ŘECKU

Řecká pravoslavná církev, ke které se hlásí většina řeckého obyvatelstva, reagovala na dramatickou krizi v Řecku poměrně pozdě. Současná situace vede k diskusi o vztahu církve ke státu, mezitím však církev soustřeďuje veškerou svou energii na charitativní pomoc. Po ukončení synody Řecké pravoslavné církve bylo 7. října 2011 uveřejněno prohlášení ke krizi. Církev v něm poukazuje na nesnesitelné a těžké důsledky krize, které postihují většinu řeckých obyvatel, a konstatuje, že obraz řeckého národa utrpěl mezi ostatními zeměmi Evropské unie značnou újmu. V tiskovém prohlášení se hovoří o hluboké morální a duchovní krizi západní společnosti, která vedla k finanční krizi a následně ke ztrátě některých lidských práv. Církev vidí jedinou cestu k uzdravení společnosti v duchovním obrácení celé západní společnosti. V prohlášení se praví: „*Jsmo svědky bankrotu důstojnosti člověka a hodnot.*“ Od státu požaduje, aby upustil od zdanění nejnižších mezd, dále aby se zaměřil především na snižování nezaměstnanosti a aby daňové příjmy používal spravedlivě. Vyzývá rovněž k důslednému odhalování korupce, daňových úniků a k lepší kontrole pohybu kapitálu.

Představitelé Řecké pravoslavné církve zaslali rovněž v říjnu loňského roku předsedovi Evropské komise José Manueli Barrosovi dopis, ve kterém vyjadřují své znepokojení nad současnou situací v zemi a únavou obyvatel země, kteří jsou již vyčerpaní nejenom finančně, ale i duševně. Dopis připomíná rovněž počátky vzniku evropské vize a přání vytvoření jednotné Evropy, která bude humánní, solidární a křesťanská. Dnes se však ke krizi finanční a ekonomické připojuje ještě krize věrohodnosti a důvěry v evropské instituce, které v očích evropské veřejnosti nehájí zájem obyvatel Evropy a vedou je do beznaděje. Právě tento stav označuje Řecká pravoslavná církev jako bankrot lidské důstojnosti a hodnot.

Řecká pravoslavná církev se v současné době ocitá rovněž ve finančních potížích. Je totiž finančně spojena se státem. V minulosti doslo ke značnému vyvlastnění

církevního majetku, zejména půdy, a za toto vyvlastnění obdržela církev jen velmi malé finanční vyrovnání s tím, že platy duchovních, biskupů a dalších pracovníků církve bude hradit stát. Zato pomáhá Řecká pravoslavná církev zaplnit mezery ve fungování sociálního státu. Sociální charakter státu, který v Řecku proti ostatním evropským zemím fungoval málo, doplňuje síť různých charitativních organizací, domů pro osamělé a přestárlé občany, studentské domovy, pečovatelské služby, školy a školky. Protislužba státu za vyvlastnění ve formě převzetí plateb za církevní zaměstnance a duchovní ohrožuje nyní v době soustavných škrťů existenci těchto služeb. Vínou zadlužení se vyvíjí soustavný tlak na propouštění zaměstnanců a hledají se jakékoliv záminky ke krácení příspěvků vyplývajících z uzavřených smluv mezi státem a Řeckou pravoslavnou církví. Navíc církev musí danit veškeré dary od věřících, a to až do výše 30 %.

Přesto vznikají po celé zemi vývarovny, tzv. „Centra lásky“. V současnosti jich je 157 a vydávají denně 30 000 jídel. Diecéze v Aténách hlásila koncem roku 2010, že nestačí uspokojovat poptávku, a musela navýšit počet denních dávek z 5 000 na 10 000. Centra jsou navštěvována zejména staršími lidmi mezi padesáti a sedmdesáti lety, stále více lze však pozorovat, že si lidé odnášejí jídlo v kastrůlkách domů, aby se podělili s mladšími členy rodiny, kteří se za svou finanční situaci stydí.

Tak nějak vypadala situace v 30. letech v době velké deprese. Nejsme od ní vůbec daleko a možná bude trvat ještě déle, a to kvůli souběhu mnoha dalších faktorů, které ve třicátých letech ještě na daném stupni společenského vývoje neexistovaly. V České republice není situace ještě tak dramatická, nelze ji však podceňovat.

(Zdroj informací: Herder Korrespondenz 65 12/2011, Konstantinos Vliagkoffis, spolupracovník metropolitů Řecké pravoslavné církve v Německu.)

Die <http://www.outsidermedia.cz> zpracoval Roman Juriga

VLADYKA METROPOLITA NAVŠTÍVIL SIBÍRSKÉ MĚSTO CHANTY-MANSIJSK

Ve dnech 25.–28. 1. 2012 navštívil vladyka Kryštof s požeňáním jeho Svatosti patriarchy moskevského a celé Rusi Kirilla chanty-mansijskou eparchii.

Eparchie Chanty-Mansijsk, jež se vyloučila z tobolsko-tjumenké eparchie, se nachází na území autonomního Chanty-mansijského okresu a byla ustavena 30. května 2011. Za biskupa s titulem biskup chanty-mansijský a surgutský byl posvátným synodem ustanoven archimandrita Pavel (Fokina), který byl předtím představeným chrámu ruské pravoslavné církve sv. Mikuláše v Římě.

Na cestě po Chanty-Mansijsku doprovázel vladyku Kryštofa komárenský biskup Tichon, představený duchovního zastupitelství české pravoslavné církve v Moskvě protijerj Alexej Juščenko, duchovní správce chrámu sv. Olgy ve Františkově Lázních o. Vít Metoděj Kout, Ing. Igor Střelec a pracovníce Českého rozhlasu Markéta

Ševčíková. Českou delegaci jako hostitelé většinu cesty doprovázeli vladyka Pavel, biskup chanty-mansijský a surgutský, honorární konzul ČR Dimitrij Mizgulin (prezident Chanty-mansijské banky), Igor Borisov (ředitel Chanty-mansijské banky v Praze) a Dimitrij Smirov (zástupce ředitele Chanty-mansijské banky v Praze).

Oficiální program metropolity Kryštofa začal ve středu 25. 1. 2012. Vladyka ráno sloužil svatou liturgii v chrámu Proměnění Páně v Surgutu s vladykou Pavlem a s představeným chrámu o. Petrem Jegorovem. Po bohoslužbě následovala prohlídka surgutského klasického pravoslavného gymnasia při chrámu Proměnění Páně, kde si děti pro vladyku připravily písmo dvadělých vy-

PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ

stoupení. Poté se vladyka setkal v obchodním centru se starostou města Surgut Dmitrijem Popovem. Ze Surgutu se metropolita Kryštof přepravil vrtulníkem do města Něfťjugansk, kde ho uvítal představitel chrámu svatého Ducha protojerej Nikolaj Matvijčuk. Vladyka Kryštof se zde účastnil sváteční pobožnosti a ve městě navštívil tři chrámy. Vladyka se setkal také s představiteli města Vjačeslavem Arčikovem a starostou Vitalijem Burčevským. Ve večerních hodinách se vladyka Kryštof přepravil zpět do Chanty-Mansijsku.

Ve čtvrtek 26. ledna se vladyka Kryštof setkal s rektorem a studenty Jugorské státní univerzity a pronesl přednášku na téma „Systém církevního uspořádání pravoslavné církve na území České republiky a Slovenska“. Odpoledne následovalo setkání s honorárním konzulem České republiky D. A. Mizgulinem v sídle Chanty-man-

sijské banky. Ze sídla honorárního konzula delegace navštívila nové koncertní a divadelní centrum Jurga-Klassik, kde si vladyka poslechl varhanní koncert v místním sále, který je světovou raritou díky preciznosti provedení varhan a akustiky celého sálu.

V pátek 27. ledna vladyka Kryštof sloužil sv. liturgii v katedrálím chrámu Kristova vzkříšení v Chanty-Mansijsku a navštívil místní Samarovské gymnázium. Po návštěvě gymnázia se vladyka setkal s gubernátorkou autonomního území Jurga N. V Komarovovou. Ve večerních hodinách byl vladyka hostem dětského vystoupení, které připravili v kulturním centru Jurga-Klassik místní věřící. Druhého dne v ranních hodinách česká delegace letECKY odcestovala do Moskvy a odtud dále do Prahy.

o Vít Metoděj Kout

AUTOMOBIL JE DOBRÁ VĚC, ALE...

Automobil je dobrá věc. Člověk se odveze, kam chce. Auto je symbolem nezávislosti, volného svobodného cestování. Už od 60. let 20. století se automobil, podobně jako letání, stal samozřejmým znakem blahobytu. Ne náhodou blahobyt současného světa roste ruku v ruce s počtem automobilů. Dnes jich prý jezdí po světě asi 600 milionů. A ještě to není zdaleka konec. Lidé chtějí víc a víc.

Auta, auta, samá auta. Přes všechny výhody automobilismu začínáme ale narážet na limity. V některých oblastech se víc aut už na silnice nevejde. Zabírá se tedy stále nová půda, aby se stavěly silnice širší a nově. V městech automobily výrazně přispívají ke zhoršení kvality vzduchu a zvyšování hladiny hluku. Jedním z mnoha dopadů tohoto stavu je třeba velký nárůst respiračních onemocnění zejména u dětí. V globálním měřítku pak představuje automobilový průmysl jedno z hlavních odvětví, které spaluje fosilní palivo, ropu, kterou motory neuvratně přeměňují na skleníkové plyny...

Tak jako v mnoha jiných věcech, i v automobilismu současná nenasatná společnost nezná žádnou míru. Aut bude přibývat tak dlouho, dokud nedojde ropa anebo místo na Zemi, které by se ještě dalo přeměnit na ulice či dálnice. Nová satelitní města často ani s jinou dopravou nepočítají. Lidé potřebují jezdit do práce či do školy. Dnešní člověk je zkrátka stále v pohybu a bez auta si už život představit nedokáže.

A přece. Nedalo by se něco dělat dříve, než budeme muset? Ještě před pouhými sto lety (a co to je v historii lidstva?) bylo všechno jinak. Lidé žili spíše na jednom místě, městě nebo vsi, kde pracovali či hospodařili. Neustálé cestování bylo nemyslitelné a také k němu nebyl důvod. Nám se tehdejší způsob života snad může jevit zaostalý a méně hodnotný, ale byl takovým skutečným a ve všech ohledech? Neměli lidé více klidu, času na Boha, na sebe a své blízké, lepší vzduch a vodu? Neměli více času a usebranosti také na modlitbu? A přináší nám náš motoristický způsob života skutečně jen samé výhody? Anebo se ručička vah pomalu ale jistě přehupuje na stranu nevýhod? Jízda autem v dnešním hustém provozu, to není jen pohodlí, ale také stres a neustálá hrozba

nehody. Auto nás pod nálepkou zdánlivé svobody vlastně neustále svobody zbavuje. Nemáte kde zaparkovat, musíte platit pojištění, pohonné hmoty, servis, parkování... Stále více lidí trpí nedostatkem pohybu, obezitou a po-

ruhami pohybového ústrojí. A kromě toho za motoristickou zůstává stopa v podobě zničeného vzduchu, hluku a navždy ztraceného paliva.

Nesílo by za to zamyslet se, zda auto opravdu vždy potřebují? Ano, většina lidí se vám při takovýchto úvahách vysměje. Přece se nebudeme omezovat, když všichni jezdí. Přece nebudeme brát nějaké ohledy, když je nebere nikdo. Naopak, koupíme si co největší auto, abychom ukázali, že na to máme... Ale my křesťané bychom takto uvažovat neměli. Snobismus by neměl být naším heslem. Evangelní výzva ke skromnosti platí i pro automobilisty. Co takhle v nadcházející době postni nechat auto doma. Chodit raději pěšky či jezdit vlakem nebo autobusem, pokud je to možné.

Půst totiž nemá být jen formálním dodržením nějakého náboženského zvyku. Půst má mít hlubokou vnitřní motivaci, máme vědět, proč se od něčeho postíme. Kromě půstu v jídle můžeme také letos zkusit auto-půst jako projev solidarity s člověkem, s přírodou a se Zemi. Chodme víc pěšky. Odpočineme si my, naše okolí, příroda. Bohu uděláme radost tím, že jsme nemyšleli jen na sebe, ale i na Něj, na Jeho stvoření a na ty, kdo přijdou po nás.

Matúš Kocian

TISKOVÁ KONFERENCE K FILMU O SV. CYRILU A METODĚJI

Ve středu 1. února 2012 byl na tiskové konferenci metropolitou Kryštofem, arcibiskupem kardinalem Dominikem Dukou, režisérem Petrem Nikolaevem, historikem Jaroslavem Šebkem a producentem Viktorém Kríštolem oficiálně představen připravovaný historický film spolu s 5dílným seriálem o věrozvěstech, apoštolech Slovanů, svatých Cyrilu a Metoději. Film vzniká u příležitosti 1150 let od jejich příchodu na Velkou Moravu. Je výsledkem spolupráce pravoslavné církve, ruskokatolické církve a produkční společnosti Three Brothers, jejichž tvmy odborníků společně již

více než rok připravují scénáře jednotlivých dílů – jak dokumentárního dramatu ve stylu britské BBC, tak celovečerního filmu. Začátek natáčení filmu je plánován na květen tohoto roku. Filmaře přivede na rozmanitá místa jak naší země, tak i do zahraničí. V jednání je spolupráce se zahraničními církvemi i zahraničními koproducenty. Vladyka Kryštof v souvislosti s oslavami výročí 1150 let příchodu sv. Cyrila a Metoděje zmínil také návštěvu patriarchy Bartoloměje v roce 2013 i naší pouti do Konstantinopole v květnu letošního roku u příležitosti roku sv. Rostislava.

PRACOVNÍ SETKÁNÍ
NEJVYŠŠÍCH PŘEDSTAVITELŮ CÍRKVE

Metropolita Kryštof a arcibiskup Ján se pracovní se-
tkali na arcibiskupském úřadě v Prešově ve středu
11. ledna 2012. Během svého jednání pozitivně zhod-
notili průběh vánočních svátků, kterých se zúčastnilo
daleko více věřících než v minulých letech. Přínosem
byl také přímý přenos vánočních bohoslužeb z ruských
chrámů, při němž komentářem posloužil otec prof.
prot. ThDr. Milan Gerka, CSc. Také ostatní sdělovací
prostředky v České republice i na Slovensku letoš-
něnovaly větší pozornost pravoslavné církvi i v jiných
případech. Oba hierarchové ocenili spolupráci metro-
politních rad v procesu přípravy vyhlášení roku 2012

Rokem svatého knížete Rostislava a přípravy s tím sou-
visejících duchovních, vzdělávacích a kulturních akcí
– konferenci a výstav.

Metropolita Kryštof informoval arcibiskupa Jána
o návštěvě nejvyššího představitele Polské pravoslavné
církve Jeho Blaženosti metropolitity sawy, jenž hodlá
v naší zemi pobývat ve dnech 26. až 29. dubna toho-
to roku. V rámci jeho návštěvy by se mělo v Brně
28. dubna uskutečnit slavnostní zasedání Posvátného
synodu Pravoslavné církve v českých zemích a na Slo-
vensku.

ústředí

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

SETKÁNÍ DUCHOVNÍCH V RUMBURKU

V Rumburku se dne 4. února 2012 uskutečnilo předposlední setkání duchovních Libereckého okružního protopresbyterátu. Po archijerejské svaté liturgii vedené eparchiálním archijerejem, Jeho Blaženosti metropolitou Kryštofem, přednesli duchovní u společného stolu referáty věnované zvláštěm velkopostním službám, např. praxe čtení velkopostního kajicného kánonu svatého Ondřeje Kretskeho v první čtyři dny velkého postu, oslavy svatého Theodora Týrského na první sobotu svatě

čtyřicátince, ukrajinské praxe tzv. pašiji a řecké praxe čtení akathistu přesvaté Bohorodici v prvních čtyřech týdnech velkého postu. Po obědě byly dále diskutovány otázky přenesení ostatků archimandrity Andreje Kolomackého a současného stavu církevní obce ve Frýdlantu. Setkání, které proběhlo v atmosféře duchovní blízkosti velkého postu a vzájemné modlitebni podpory a církevního společenství, bylo zakončeno modlitbou.
prot. Antonij Drda, okružní protopresbyter

NABÍDKA POMOCI

THERAPEIA je bezplatná internetová poradna pro uživatele drog a jim blízké osoby.

Pokud se drogy staly součástí vašeho života nebo života někoho z vašich blízkých – dětí, sourozenců, rodičů, partnerů, přátel, a pokud vám začaly působit jakýkoli problém, zde se můžete anonymně zeptat na cokoli, co vás ohledně drog a drogové závislosti zajímá. Potřebujete prvotní informace? Nevíte o drogách v podstatě

vůbec nic? Máte podezření a nejste si jisti? Mysleli jste si, že experiment s drogou zvládnete a nyní jste zjistili, že „v tom lítáte“? Nevíte, kam se obrátit? Pro svůj anonymní dotaz, na který vám odpovíme během 24 hodin, můžete využít e-mailovou schránku: therapeia@email.cz

SVATÁ LITURGIE VE VĚZNICI V BĚLUŠICÍCH

Věznice v Bělušicích umožnila vladykovi metropolitovi vykonat pro pravoslavné vězně v předvečer svátku Narození Paně podle juliánského kalendáře ve čtvrtek 5. ledna 2012 božskou liturgii. Metropolitou Kryštofa doprovázel archimandrita Izaiáš, duchovní správce církevní obce v Mostě, který zpíval a také vyzpovídal vězně. Jeden z vězňů byl přijat do katechumenátu. Otec Izaiáš dochází každý týden ve čtvrtek do této věznice a přednáší vězňům pravoslavný katechismus a seznamuje je s biblickými dějiny i církevní historií. Věznice v Bělušicích má vkusně upravenou bohoslužebnou místnost a vedení věznic přistupuje s velkým pochopením k duchovenské službě.

ústředí

ZASEDÁNÍ CÍRKEVNÍHO SOUDU V PRAZE

Rádné zasedání církevního soudu Pražské pravoslavné eparchie se konalo v pondělí 13. února 2012 v kapli Všech svatých Země české v Praze za předsednictví o. archimandrity ThDr. Marka, Th.D. (Krupce). Soud rozhodl několik církevních rozvodů a jednal o aplikaci jednotného soudního řádu v životě Pražské pravoslavné eparchie. Zasedání pořádal metropolita Kryštof, který má za úkol schvalovat všechny jeho rozsudky. Další zasedání soudu se bude konat 15. května.

ústředí

VÁNOCE NA BRNĚNSKÉ RADNICI

V důstojné atmosféře proběhly oslavy Kristova narození dle juliánského kalendáře v chrámu sv. Václava v Brně. Vánoční obřady začaly celonočním bděním v pátek 6. ledna a vyvrcholily slavnostní svatou liturgií. Před zaplněným chrámem o. Jozef Fesák zdůraznil zejména význam příchodu Spasitele, ale také důležitost juliánského kalendáře jakožto kalendáře církevního a svatoctovského, který je používán dodnes větší částí pravoslavných věřících.

Po svaté liturgii následovalo krátké vystoupení dětí s vánočními koledami. Odpoledne se pak sloužila večerní bohoslužba a po ní se brněnská farnice sešla v historickém sále radnice Brno-střed. Tam pro ně byl připraven kulturní program s vánočními písněmi v podání dětí i dospělých. Protože není dobré zanedbávat i tu tělesnou stránku člověka, nechybělo bohaté pohostění, na jehož přípravě se podílela řada dívek z BPM. Byla to krásná

příležitost zastavit se ve spěchu jindy běžných dní a církevní obec tak mohla strávit večer v bratrské lásce, což jistě utužilo i vztahy mezi farníky navzájem.

Hlavní oslavy Narození Páně dle starého kalendáře v Brně završila 8. ledna archijerejská svatá liturgie sloužená Jeho Výsokopřeosvícenosti Simeonem.

Daniel Mrázek

NOVOROČNÍ SETKÁNÍ PRACOVNÍKŮ
PRAVOSLAVNÉ BOHOSLOVECKÉ FAKULTY

Novoroční setkání profesorského sboru a zaměstnanců Pravoslavné bohoslovecké fakulty Prešovské univerzity v Prešově se konalo v úterý 17. ledna 2012. Setkání se uskutečnilo ve fakultní aule za předsednictví děkana o. prot. ThDr. Jána Safina, Ph.D., který ve svém projevu zhodnotil dosavadní práci fakulty a nastínil její aktuální

úkoly. K přítomným promluvil také metropolita Kryštof. Ve svém krátkém vystoupení připomněl nadcházející výročí 1150 let příchodu svatých věrozvěstů do naší vlasti a navrhl uskutečnit na půdě fakulty vědeckou konferenci k tomuto výročí. Na závěr pak připomněl význam orthopraxe v životě a vědecké práci pravoslavného teologa.

ústředí

ZE ZASEDÁNÍ METROPOLITNÍ RADY V PRAZE

Dne 10. ledna 2012 proběhlo řádné zasedání metropolitní rady naší církve v hotelu ICON v Praze. V Jámě 6. Na programu bylo několik závažných bodů ohledně fungování naší církve. Vladykové a členové MR jednali například o příspěvcích na činnost Ekumenické rady církvi, velkým tématem bylo i majetkové vyrovnání mezi státem a církvemi. K tomuto tématu navštívil jednání MR jako host bratr tajemník církve bratrské Petr Grulich, předseda komise ERC pro majetkové vyrovnání se státem. Ten informoval o průběhu nelehkých jednání se státem a pak zodpovídal dotazy členů MR. Ty zajímalo především to, jestli i jiné církve mají zpracován plán, jak s financemi naložit, až majetkové vyrovnání vstoupí v platnost. Na to bratr Grulich reagoval tím, že částky vypadají velké, ale není tomu tak, většinu z toho dostáváme již nyní, a to na platy. Církve tedy musí velmi pečlivě vážit každý výdaj a dle jeho názoru především investovat do lidí – jako základu každé církve. Angažování členové církve jsou její budoucností, pokud bude církev lidem mít co nabídnout, jistě jí její věřící v budoucnu, až bude definitivní odluka církve od státu, i finančně pomohou.

Dále byla na programu běžná agenda, jako jsou zprávy z činnosti úřadů jednotlivých eparchií. Kancléř o. Hauzar informoval MR o rekonstrukci střechy nové rezidence v Šárecké ulici.

Bratr Ondřej Chrást informoval o činnosti odboru pro vnější vztahy a ekumenu za rok 2011, zmí-

nil mj. sčítání lidu a naši podporu církevním obcím formou letáků, několik zahraničních návštěv, desítky mediálních vystoupení a činnost v rámci Ekumenické rady církvi, kde zasedá v několika komisích. MR také projednávala podporu zapojení jednotlivých farností do akce „Noc otevřených kostelů“, která se letos bude konat 1. června. Velkou pozornost věnoval také nadcházejícímu výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje a také roku sv. Rostislava, který věrozvěsty k nám pozval.

Vladyka Kryštof informoval o několika významných akcích, které se v tomto roce chystají, mj. o návštěvě polského metropolitního Savy, pouti do Konstantinopole s poselstvem sv. Rostislava a mnohých dalších. V přípravě je také rozsáhlá výstava ikon v prostorách senátu parlamentu ČR.

Novinkou na jednání bylo vystoupení nového prezidenta Bratrstva pravoslavné mládeže (BPM) bratra Martina Letala, který přednesl obsáhlou zprávu o činnosti BPM v roce 2011, ve kterém se akcí účastnily dohromady stovky mladých lidí z celé církve, včetně její slovenské části. Vyzval také duchovní naší církve, aby se do činnosti BPM aktivně zapojovali, protože dle jeho zkušenosti mládež tuto činnost velmi vítá. Informoval též o bohatém programu akcí BPM v roce 2012.

Setkání ukončila společná modlitba.

sepsal: Ondřej Chrást

PRACOVNÍ PORADA METROPOLITNÍ RADY SLOVENSKA

První pracovní poradou v novém roce mělo vedení metropolitní rady Slovenska 2. února 17. ledna 2012. Řídil ji kancléř o. prot. Mgr. Ladislav Bílý. Omluven byl pro nemoc předseda, vladyka arcibiskup Ján. Hlavním tématem porady byly otázky realizace usnesení z předchozích řádných zasedání metropolitní rady. Zasedání se v jeho závěrečné části zúčastnil také metropolitní Kryštof. Ve svém vystoupení tlumočil zájem vedení UMR v českých zemích o společně vydání

jubilejního Pravoslavného kalendáře pro naše věřící jak v České republice, tak i na Slovensku. Tento jubilejní kalendář vydáný k 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu by měl mít kalendářová úživná v naší církvi a články v jazycích užívávaných v naší autokefální církvi. Bratr PaedDr. Peter Begeni navrhl zhotovit pamětní medaili k tomuto jubileu ve dvou verzích – v češtině a ve slovenštině.

ústředí

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

NÁVŠTĚVA VLADYKY KRYŠTOFA V LANŠKROUNĚ

V neděli před Zjevením Páně dle juliánského kalendáře, 15. ledna 2012, navštívil vладыka metropolita Kryštof pravoslavnou církevní obec v Lanškrouně. Zde v chrámu sv. Cyrila a Metoděje sloužil spolu s místním duchovním správcem o. Patrikem Luďvikem a o. diakonem Romanem Gapou z Poličky archijerejskou svatou liturgií. Při ní v modlitbách vzpomněl i nedávno zesnulého bratra Josefa Mastného, volynského rodáka a pamětníka počátků a budování pravoslavné církevní obce v Lanškrouně. Po skončení božské liturgie daroval vладыka chrámu ikonu

svatého novomučedníka vладыky Gorazda. Při této příležitosti vyzdvihl jeho význam jako obnovitele Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku a obránce pravoslavi. Připomněl také, že tento rok je věnován památce svatého knížete Rostislava, který pozval v roce 862 na území našich států svaté věrozvěsty Cyrila a Metoděje. Na závěr vладыka popřál všem přítomným věřícím i jejich rodinám požehnané prožití slávajícího svátečního období a vše dobré v novém roce 2012. Pogratuloval také sestře Naděždě Puharové k jejímu životnímu jubileu, které připadlo na ten den. Poté pobesedoval s věřícími při malém pohostění, které připravily sestry našeho společenství. Vладыkova návštěva umocnila sváteční atmosféru těchto dnů a jeho promluva opět všechny věřící povzbudila a duchovně posílila.

o. Patrik

POZVÁNÍ

PŘEHLED BOHOSLUŽEB METROPOLITY KRYŠTOFA
V MĚSÍCI BŘEZNU 2012

vладыка с помочи Божи hodlá

čtvrtek 1. března

v 11:00 hod. zehnat při bohoslužbě za bulharský národ v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově 9a v Praze 2, kterou povede Jeho Přeosvícenost Antonij, biskup konstantinjský, vikář metropolitě Simeona pro střední Evropu

pátek 2. března

v 9:00 hod. sloužit postní sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

sobota 3. března

v 10:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii v chrámu Zvěstování přesvaté Bohorodice v Plzeňské ul. v Berouně a ustanovit zde duchovním správcem jer. Ing. Igora Efremskina

neděle 4. března

v 10:00 hod. v Neděli pravoslavi sloužit archijerejskou sv. liturgii v chrámu sv. Petra a Pavla v Karlových Varech

pondělí 5. března

v 8:00 hod. sloužit postní bohoslužbu v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

úterý 6. března

v 9:00 hod. sloužit postní bohoslužbu v kapli Všech svatých Země české V. Jámě 6 v Praze 1

v 10:00 hod. požehnat rádnému zasedání eparchiální rady

Pražské pravoslavné eparchie tamtéž

středa 7. března

v 6:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v seminární kapli sv. Jána Teologa na PBF PU v Prešově

neděle 11. března

v 10:00 hod. v Neděli sv. Rehoře Palamy sloužit archijerejskou sv. liturgii v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

pondělí 12. března

v 8:00 hod. sloužit postní bohoslužbu v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

středa 14. března

v 9:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského,

v chrámu sv. Mikuláše v Rooseveltově ul. 29 v Praze 6-Bubenci

pátek 16. března

v 9:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

sobota 17. března

v 10:00 hod. v den chrámového svátku sv. Václava sloužit archijerejskou sv. liturgii v monastýru sv. Václava a Ludmily v Loučkách-Novém Sedle u Karlových Varů

neděle 18. března

v 10:00 hod. v Neděli křížovou sloužit archijerejskou sv. liturgii v chrámu Zvěstování přesvaté Bohorodice Na Slupi 4a v Praze 2

pondělí 19. března

v 8:00 hod. sloužit postní bohoslužbu v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

středa 21. března

v 6:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v seminární kapli sv. Jána Teologa na PBF PU v Prešově

pátek 23. března

v 9:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

sobota 24. března

v 9:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii v chrámu sv. Mikuláše v Rooseveltově ul. 29 v Praze 6-Bubenci

neděle 25. března

v 9:30 hod. v Neděli sv. Jána Klimaka (Lestvičníka) a v den státního svátku Řecké hellénské republiky vykonat archijerejskou sv. liturgii spolu s doxologií v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2

pondělí 26. března

v 8:00 hod. sloužit postní bohoslužbu v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

středa 28. března

v 6:00 hod. sloužit archijerejskou sv. liturgii předem posvěcených Darů sv. Rehoře Dvojeslova, papeže římského, v seminární kapli sv. Jána Teologa na PBF PU v Prešově

POZVÁNÍ

POUŤ DO KONSTANTINOPOLE

Vážené sestry, vážení bratři, přátelé,
jménem vладыky Kryštofa Vám s radostí oznamuji, že se nám podařilo vyjednat pouť do centra světového pravoslavného života – konstantinopolského patriarchátu, zvaného ekumenický patriarchát. Poutě se uskuteční ve dnech 10.–14. 5. 2012 na památku 1150 let od vyslání poselství sv. Rostislavem k tehdejšímu byzantskému císaři Michalovi III. Naši poutníci povezou originální kopii tohoto poselství a předají je současnému patriarchovi, jeho Věšvatosti Bartoloměji, který nás ve svém sídle ve Farnaru přijme v neděli dne 13. května. Metropolita Kryštof spolu s jeho Věšvatostí Bartolomějem budou také sloužit slavnostní svatou liturgií, která připomene tuto důležitou součást našich dějin. Často se zapomíná na fakt, že bez sv. Rostislava a jeho poselství by nebyla ani mise sv. Cyrila a Metoděje a svět by se ubíral jiným směrem...

Vyjednáváme zajímavý program, v jehož rámci budeme putovat a modlit se po nejzajímavějších památkách Konstantinopole (dnešního Istanbulu), zavítáme i na blízké ostrovy, kde je např. teologická škola a mnohé jiné, a v neposlední řadě zavítáme i do Nicey, kde probíhal pro nás tak významný všeobecný koncil. Základní vyznění naší víry nese dodnes jeho jméno.

Prosím tedy ty z vás, kteří byste se rádi účastnili, o VELMI RYCHLÉ nahlášení své účasti mailem nebo telefonem a o velmi rychlé zaplacení NEVRATNĚ zálohy na letenky 7000 Kč. Cena samotné pouti je nyní předběžně stanovena na 500 eur + 7000 Kč za letenku s tím, že se může ještě lehce změnit, v závislosti na aktuálním vývoji ekonomické situace.

Důležité info:

Poutě organizuje Úřad metropolitní rady spolu s Občanským sdružením svatého Mikuláše, jehož předsedou je vладыka Kryštof. Samotný úřad dle našeho právního řádu nemůže již poutě sám pořádat.

Předběžný program pouti bude zaslán všem účastníkům co nejdříve.

Podařilo se nám vyjednat velmi levné přímé letenky a jednáme i o slevách v samotném Istanbulu, cena pouti se tedy možná ještě sníží.

Cena pouti je 7000 Kč za letenku a dary pro naše hostitele + 500 eur (nebo ekvivalent v Kč 13 000,-) na samotnou poutě, již nám na místě organizuje cestovní agentura a cenu neovlivňujeme. Obojí NUTNO uhradit co nejdříve, buď osobně do mých rukou, nebo na konto 228798784/0300, variabilní symbol 10052012. Do zprávy napište své jméno.

Odlet letadla tam je 10. 5. 2012 v 11:55 hod., nutno být na letišti min. 2 hodiny předem!!!

Přilet zpět je 14. 5. 2012 v 17:25 hod.

Podrobné instrukce pro přihlášené poutníky zašleme co nejdříve, prosíme nahláste co nejdříve svou účast a uhradte zálohu.

v Kristu

Mgr. Ondřej Chrast,

tajemník odboru MR pro vnější vztahy a ekumenu

Šárecká 36, 160 00, Praha 6
mobil: +420 606 914 916
fax: +420 224 313 137
e-mail: ondrej.chrast@gmail.com

POZVÁNÍ NA LETNÍ SETKÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Letní setkání dětí a mládeže se letos uskuteční v Doubravě u Aše ve dnech 8.–18. 7. 2012.

Tématem, na které se setkání soustředí, bude:

„Míluj bližního svého jako sebe samého.“

Cena pobytu za dítě: 1300,- Kč

Program: ranní a večerní bohoslužby, pobyt v přírodě, turistika, sport, hry...

Přihlášky a informace žádejte na adrese: mastikova.k@seznam.cz
nebo: PCO AŠ, Gorkého 7, 352 01 AŠ, tel.: 728 926 252, mátuška Kateřina Mastiková.

POZVÁNÍ

POZVÁNÍ NA POUŤ DO MIKULČIC

S požehnáním Jeho Vysokopřeosvícenosti Simeona, arcibiskupa olomoucko-brněnského, si Vás dovolujeme pozvat na sváteční bohoslužebné setkání, které se uskuteční na Valech u Mikulčic v areálu památníku Velké Moravy v sobotu 26. května 2012.

Archijerejská liturgie na památku příchodu svatých věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu začíná v 10 hodin, slavnostní procesí vyjde od Památníku v 9:45 hod.

Zpívá sbor brněnského katedrálního chrámu. Duchovní otce prosíme, aby si s sebou přivezli bohoslužebná roucha zlaté, případně bílé barvy.

V nedalekém monastýru svatého Gorazda v Hrubé Vrbce bude pro poutníky připraveno pouze malé ob-

čerstvení, pohostění bude jako každoročně po bohoslužbě k dispozici přímo v mikulčickém areálu. Pokud by měl někdo zájem o oběd v restauraci se závaznou objednávkou, týká se to hlavně větších skupin poutníků, mohou vše domluvit a zajistit, kontaktujte mě zavačas na tel: 776 730 812 nebo e-mailem: serafim.t@seznam.cz. Jak v Mikulčicích, tak i v monastýru v Hrubé Vrbce bude možné zakoupit církevní potřeby.

Na setkání se těší

otec Serafím,

duchovní správce hodonninské církevní obce

KRYŠTOF
arcibiskup pražský
metropolita českých zemí a Slovenska

srdečně zve

NA SVĚCENÍ NOVÉHO PRAVOSLAVNÉHO CHRÁMU ZVĚSTOVÁNÍ PŘESVATÉ BOHORODICE

na ul. Plzeňské v Berouně

Slavnostní archijerejská božská liturgie se bude konat v sobotu 3. března 2012 od 10:00 hod.

V případě dotazů kontaktujte:
– Úřad metropolitní rady v Praze na tel. 224 31 50 15
– otec Romana Hajdamačenka na tel. +420 773 477 694
– otec Igora Efremuskina na tel. +420 774 575 008

SVATBA V BRNĚ

Dne 28. ledna 2011 přijali v katedrálním chrámu sv. Václava v Brně svatou tajinu manželství sestra Tatiana Fejsaková z Brna a bratr Ondřej Chrást z Prahy, jenž působí jako tajemník metropolitní rady pro ekumenu a vnější

vztahy. Svatebního obrádu i následné oslavy se na pozvání ženicha a nevěsty účastnilo mnoho desítek pozvaných příbuzných, přátel a známých, kteří do Brna přijeli nejenom z Brna a Prahy, ale třeba také z východního

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Slovenska, Františkových Lázní, amerického Hustonu a mnoha dalších míst. Bratra Ondřeje a sestru Tatanu oddávali vladykové Kryštof a Simeon spolu s otcem nevěsty, představeným katedrálního chrámu sv. Václava o. prot. Jozefem Fejsakem. V duchu východoslovenských

a ruských svatebních tradic proběhla hlavní část svatební veselky v brněnském hotelu Intercontinental. I touto cestou přejeeme Ondřejeovi a Tataně vše dobré od Hospodina na jejich společné cestě dalším životem.

redakce

MOHELNICE SE LOUČILA S O. PROTOJEREJEM PAVLEM ALŠEM

Koncem roku 2012 oznámil o. Pavel Alš eparchiální radě pravoslavné církve v Olomouci, že ze zdravotních důvodů na doporučení ošetřujícího lékaře nebude od ledna roku 2012 pokračovat v pracovním úvazku v eparchii olomoucko-brněnské a odchází do trvalého důchodu. V neděli 11. prosince 2011 vykonal v Mohelnici arcipastýřskou návštěvu vladyka arcibiskup olomoucko-brněnský Simeon a po archijerejské sv. liturgii se s o. Pavlem srdečně rozloučil. V neděli 25. prosince na svátek Naružení Páně se věřící v Mohelnici s otcem Pavlem loučili množstvím květin a dáreků. Nato pak byl vystaven dekret o ustanovení

pro mohelnickou církevní obec novému duchovnímu správci otcí jeromonachovi Christoforovi (Cristianovi Panaitescovi), který již působí jako duchovní správce v Rimicích. Otec Christofor několikrát předtím už v Mohelnici otce Pavla během jeho nemoci zastupoval, takže mohelničtí věřící měli možnost se s ním seznámit. Otec jeromonach dokončuje studia na pravoslavné duchovní škole, institutu sv. Sergeje v Paříži. Církevní obec mohelnická mu vyprošuje u Hospodina úspěšné dokončení vědecké práce, aby se brzy poté mohl plně s pomocí Boží oddat zodpovědné pastorační službě.

KONFERENCE KŘESŤAN ZA KATEDROU

Slezská církev evangelická a. v. ve spolupráci s Církvevní základní školou v Trinci a křesťanským Gymnáziem Beskydy Mountain Academy ve Frýdlantu nad Ostravicí pořádá konferenci Křesťan za katedrou, která se bude konat v sobotu 3. března 2012 od 8:30 hod. ve Sborovém centru Hutník v Trinci. Konferenci je určena učitelům, rodičům, pracovníkům v církvi a všem, kteří se zajímají o témata křesťanského vzdělávání.

Účastníci konference budou společně hledat odpovědi na otázky:
 – Berou církve v národě Jana Amose Komenského stále ještě vážně jeho odkaz křesťanské pedagogiky?
 – Jak za katedrou přirozeně sdílet s žáky svou víru a křesťanské hodnoty?

– Může školní třída vůbec být misijním polem?
 – Proč (ne)potřebujeme křesťanské školy?
 – Jak se vypořádat s kontroverzními tématy a trendy (sexuální výchova, evoluce, okultismus), a to jak z hlediska učitele, tak i rodiče?

Pro více informací prosím kontaktujte:
 Anna Macurová
 Pracovnice pro komunikaci s médiem
 Slezská církev evangelická a. v.
 Na Nivách 7
 737 01 Český Těšín
 Tel.: +420 558 764 200
 E mail: amacurova@sceav.cz

Křesťan za katedrou

NÁRODNÍ TÝDEN MANŽELSTVÍ

13. února byl v parlamentu zahájen další ročník Národního týdne manželství s mottem „Rozumíme si?“. Společnou řečí na tuto iniciativu zareagovali také politici napříč spektrem politických stran včetně premiéra Petra Nečase a předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky.

Předseda vlády ČR Petr Nečas ve svém poselství k iniciativě NTM 2012 uvedl: „Podpora iniciativy Národní týden manželství vyslovuji opakovaně. Jako konzervativní politik vždy budu trvat na tom, že rodina je tradičním základem společnosti a snahy o rozvolňování této tradiční hodnoty nejsou mým sálkem kávy. Zjeme však ve svobodné společnosti, proto respektuji i jiné názory. Přestože někdy bývá manželský svazek v dělném terénu recese, ve vši vážnosti je to jeden z největších vynálezů našich dějin. Loni jsem zde uvedl, že v rodině založené na manželství je každý její člen denně konfrontován s odpovědností. Jsem si jistý, že všeobecný úbytek odpovědnosti přímo

souvisí s klesající úctou vůči manželství. Moderní dějiny ale nepokotují jen tu příjemnou stránku individuální svobody. Nemůžeme tvrdit, že člověk žijící mimo manželský vztah je nutně nezávislejší. Manželství je ale optimálním prostředím, díky němuž se učíme soucitu, empatii, porozumění a hlavně odpovědnosti.“

O tom, co pro něj manželství znamená, napsal i lídr opoziční ČSSD Bohuslav Sobotka: „Dobře fungující partnerské vztahy jsou nezbytným základem spokojeného a šťastného života. Dávají hlubší smysl našemu životu. Naše protějšky patří k tomu nejcennějšímu a nejkrásnějšímu, co nás v životě potká. Jsou nám oporou i v chvílích nejtěžších.“

13/2 - 19/2 2012 ROZUMÍME SI? CESTY K NEJLEPŠÍ KOMUNIKACI V MANŽELSTVÍ

**Národní
týden
manželství**

Proto plně podporuji iniciativy jako Národní týden manželství, které nám připomínají, co je opravdu v životě důležitá.

Na zahajovací tiskové konferenci týdne manželství se k tématu manželství a manželské komunikace vyjádřila i celá řada dalších osobností. Poslankyně a místopředsedkyně Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti PhDr. Jaroslava Wenigerová, která sama žije v manželství s jedním mužem již déle než 40 let, mohla i díky této životní zkušenosti apelovat na to, aby se vláda vrátila k doporučením koncepce rodinné politiky z roku 2005

a dokončila zbylých 16 ze 32 legislativních návrhů na podporu rodiny a manželství, jako zastupkyně Stálé komise rovněž vyzvala MPSV, aby našlo způsob, jak systematicky posuzovat veskerou novou legislativu z hlediska jejího dopadu na rodinu.

Senátor a místostarosta města Sokolova PhDr. Pavel Čáslava představil místní iniciativu, díky níž bude 14. února v 16 hodin zvláštním happeningem v Sokolově jeden z mostů přes Ohři slavnostně pojmenován „Mostem lásky a věrnosti“. Tato iniciativa není výmyslem politiků, kteří se jí naopak zpočátku báli, ale spontánním návrhem občanů města, kterým se novodobý rituál, při němž lidé budou moci zamknout na mostě „zámkou věrnosti“ a zahodit klíč, zalíbil.

Mgr. Joel Ruml, předseda Ekumenické rady církví a synodní senior Českobratrské církve evangelické, se vrátil k tématu manželské komunikace a ocenil, že NTM doplňuje k valentýnské zamilovanosti i rozhovor o tom, že trvalý vztah v manželství vyžaduje každodenní intimní komunikaci a někdy i prolomení mlčení. Manželství přitom pro předsedu ERC, který je sám ženatý 36 let, není pouze obětí, ale místem, které jedinečným způsobem rozvíjí ty, kdo v něm žijí.

MUDr. Roman Joch, poradce premiéra Nečase a ředitel Občanského institutu, přiznal, že politici mohou trendy v přístupu k manželství změnit jen velmi málo, protože rozhodující je celkový vliv okolní kultury. Společnost preferuje oceňování celebrit, jejichž vztahy často nereprezentují ctnosti ve vztazích, ale spíše jejich opak. Přesto je podle Jocha v zájmu každého státu zdravé manželství podporovat, protože je statisticky nejvýznamnějším faktorem úspěšnosti dalších generací. Proto potřebuje rodina a manželství pomoc jak osobní, tak institucionální a možná více než jiné instituce, do nichž stát v současnosti investuje.

Národní týden manželství v současnosti probíhá ve 21 zemích světa a jeho tradice se s každým dalším ročníkem rozšiřuje. Richard Kane, zakladatel NTM ve Velké Británii, na tiskové konferenci uvedl, že jen ve Spojených státech se v rámci Týdne manželství zapojilo do různých aktivit přes milion lidí. V České republice zatím organizátoři NTM evidují 160 událostí na 50 místech, ale skutečný počet aktivit bude mnohem vyšší.

*Dle www.ekumenickarada.cz
zpracoval Roman Juriga*

PŘEDVEČER BOŽÍHO NAROZENÍ V OLOMOUCI

Stejně jako v loňském roce nám i letos Hospodin Bůh poželhal strávit předvečer svátku Narození Páně dle juliánského kalendáře v katedrálním chrámu sv. Gorazda v Olomouci. A stejně jako loni jsme mohli posloužit tradiční vánoční bohoslužbu Velké povečeři, které se slouží ve všech pravoslavných chrámech právě v předvečer tohoto svátku.

O důstojný průběh bohoslužby se postarali moravští mládežníci – ke čtení žalmů, kterými je celá bohoslužba protkána, dostali požehnání Tomáš Loučka a Prokop Papica.

Zpěv bohoslužebných písní v českém i církevněslovanském znění si nadvicila pětice olomouckých mládežníků. Mezi mnohými příchozími byli i další mládežníci, kteří se přidali ke zpěvu koled. Ty se nesly nejen česky, ale i v ruském, ukrajinském a srbském jazyce. Večer jsme ukončili pohárkem požehnaného vína z litie za zpěvu troparu, koled a společného hovorů. Sláva Bohu za vše! „S námi Bůh, pochopte národové a pokoríte se, neboť s námi Bůh!“

OSLAVY SVĚTOVÉHO DNE PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE

Oslavy Světového dne pravoslavné mládeže se konaly v sobotu 18. 2. v Olomouci. Oslavy byly spojeny se svátkem Obětování Paně, který byl mezinárodním hnutím pravoslavné mládeže SYNDESMOS vyhlášen za Světový den pravoslavné mládeže. 1. ročník oslav byl zahájen liturgickou oslavou za účasti obou arcibiskupů pražského Kryštofa a olomoucko-brněnské Simeona, kteří vyjádřili radost z fungování naší pravoslavné mládežnické organizace a poťehnali jejím představitelům a členům. Oslavy mají již dlouholetou tradici například na Slovensku a pravoslavní mládežníci v České republice chtějí na tuto celosvětovou tradici navázat.

POZDRAV PREZIDENTA PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE ZE SLOVENSKA

Drahi otcovia duchovní, mládežníci, bratia a sestry,

Dovoľte mi, čo najsrdečnejšie Vás všetkých pozdraviť so sviatkom Sriteňja Hospodňa (Stretnutia Pana so Simeonom), so Svetovým dňom pravoslávnej mládeže.

Mládenec Christos je dnes prinášaný do chrámu a obetovaný Bohu. Rodičia darujú svoje prvoroďené a jediné dieťa na službu Hospodinu Bohu.

Nech tento sviatok je pre všetkých nás mladých i pre tých, ktorí sa snažia pracovať s mládežou povzbudením i vzorom, aby sme tak ako Mária svoje dieťa pokojne a s dôverou priniesla do chrámu, aj my dokázali pokojne a s dôverou predkladať Bohu svoje úspechy, ale i starosti a prosby.

Nech nás tento sviatok utvrdzuje v našej práci pre mladých ľudí a s mladými ľuďmi. Nech nás utvrdzuje vo vytrvalosti, odhodlane a verne slúžiť Bohu i bližným. Aby sme aj my na konci svojej práce i svojho života vedeli spokornu a láskou, tak ako starec Simeon povedať: „Teraz prepúšťáš, Vládca, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova...“

Christos posreďi nas! (Kristus uprostřed nás!)

S láskou v Christu

Alexander Haluška

prezident Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku –

SYNDESMOS

Z oslav SDPM v Sabinov 18. 2. 2012

BRATSTVO PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE V ČESKÉ REPUBLICE
1888 2012

Oslavy Světového dne pravoslavné mládeže
v Olomouci v sobotu 18. února 2012

PROGRAM

18:00
18:15 Liturgie sv. Cyrila a Metoděje
18:30 Prohlášení mládežnické organizace
18:45 Světový den pravoslavné mládeže
19:00 Večerní program: proměna mládeže
19:15 Volná večer

Sobotní

10:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
10:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
11:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
11:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
12:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
12:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
13:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
13:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
14:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
14:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
15:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
15:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
16:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
16:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
17:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
17:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
18:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
18:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
19:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
19:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
20:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
20:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
21:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
21:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
22:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
22:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
23:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
23:30 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje
24:00 Mše sv. v katedrále sv. Cyrila a Metoděje

Pro rezervaci je nutné zavolat (70 401 401)
Prohlášení mládežnické organizace 18. 2. 2012
na email mladez@bratstvo.cz nebo na mobil 803 779 945

SVĚDCTVÍ

HUMANITÁRNÍ POMOC NA UKRAJINĚ

Přezenská pravoslavná církev pod vedením duchovního otce mitroforního protijeřeje Mgr. Jana Polanského a za

veho potřebného zboží. První akce tohoto druhu byla vykonána na Zakarpatskou Ukrajinu již v roce 1998 po ni-

podpory Pravoslavné církevní obce v Plzni již třináctým rokem realizuje humanitární pomoc, zejména na Ukrajinu. Jedná se o sbírku zdejších věřících, kteří poskytují nejen šatstvo, obuv, bytové textílie apod., ale podle svých možností i finanční dary, které pak slouží k nákupu no-

živých záplavách. Celkový objem zboží darovaného potřebným na Ukrajině, ale i do válkou sužovaného Kosova, od té doby dosáhl sumy několika milionů. Každý, kdo by chtěl přispět na tuto bohuželou činnost, tak může učinit zasláním jakkoliv finanční částky na účet číslo 6064010285500. I malý peněžní obnos pomáhá. A zde platí, že kdo rychle dává, dvakrát dává. Organizace sbírkových věřících vyžaduje značné manažerské a organizační schopnosti, osobní obětavost a čas. Tím vším je náš duchovní otec mitroforní protijeřeje Mgr. Jan Polanský ochoten na skore svého věku přispět ke zdatu těchto akcí. V dnešní době, kdy sobectví světem vládne, je jeho přístup k lidem zaskalný a dává dobrý příklad hodný následování. Patří mu za to úcta, poděkování a obdiv nás všech.

Cesty přezenské pravoslavné církve s humanitární pomocí na Ukrajinu se uskutečňují dle možnosti, času a vybraných finančních prostředků třikrát až čtyřikrát ročně. Pomoc směřuje zejména do Mukacheva a Počajeve, leži-

SVĚDECTVÍ

ciho v Ternopolské oblasti, v minulosti byla distribuována též do dětského domova v okrese Luck, který je však v současnosti uzavřen. V místě určení – kláštřích a ústavech jí přebírají kompetentní osoby a se svými pomocníky následně rozdělují potřebným. Pravoslavní věřící, kteří se scházejí ke společným modlitbám v plzeňském chrámu svatě Anny, jsou rádi, že mohou tímto způsobem pomoci bližním. Tato solidarita potvrzuje, že člověk je i v dnešní době člověku přítelem, naplňuje-li svými činy Boží přikázání.

Naposled na přelomu měsíců října a listopadu 2011 proběhla pod vedením duchovního otce mitroforního protorejce Mgr. Jana Polanského a předsedy Sboru starších bratra Jiřího Borče další cesta s humanitární pomocí na Ukrajinu. Zásilka tentokrát směřovala do ženského monastýru v Mukačevu, do ústavu psychicky nemocných ve městě Počajeve a do ústavu pro přestárlé lidi a válečné veterány, na které se často zapomíná. Cesta byla naplánována na toto období z důvodu blízkosti se zimou za účelem pomoci bližním překlenout nejtěžší období v roce. Humanitární pomoc obsahovala šatstvo od společnosti C&A a další potřebné věci. V rámci cesty byla ve

městě Rovno dne 2. 11. 2011, tedy v den dušiček, uctěna i památka bratrů československé Svobodovy armády padlých za 2. světové války, a to tichou vzpomínkou, položením věnce, zapálením svíček a odsouzením panvchidy u místního pomníku.

Poděkování zaslouží všichni, kdo se v jakékoliv formě angažují v této věci.

*Bratr Jiří Borč,
předseda sboru starších Pravoslavné církevní obce v Plzni*

VZPOMÍNKA NA SESTRU JITŘENKU MARTINOVSKOU

Vždy, když odejde někdo nám blízký, někdo, koho jsme znali a vidali, zůstává po něm jakási prázdnota. Chybí nám. Nemůžeme ho již zahlédnout na obvyklém místě, nemůžeme již zaslechnout jeho hlas.

Můžeme si však připomínat tu, co zůstává. Jeho lásku a dobrotu. Péči a obětavost. Humor. Cokoliv, co je a zůstává. V rodinách, kde panovala láska, se nezapomíná. A ani my, v pravoslavné církevní obci v Aši, nezapomínáme.

Paní Jitřenka Martinovská byla v církevní obci v Aši téměř od samého začátku. Narodila se v Praze a v Aši se provdala do pravoslavné rodiny. S manželem Vladimírem vychovali dvě dcery. Na vážné onemocnění v dospělém věku umírá dcera Jiřina a zanedlouho také dcera Alena. Po krátké době, nemoci a přes všechnu péči odchází i pan Vladimír. Ani vnuky nemají pevně zdraví, a tak starosti paní Jitřenky převažují nad radostmi, které každá žena, matka a babička z rodiny čerpají.

Přesto si nikdy nestěžovala, nenaříkala nad svým osudem, neztrácela víru a nepřestávala se modlit. Byla to prostá věřící žena, a přesto čímsi veliká. Nikdy jsme z jejich úst neslyšeli slova odsuzování či posuzování druhých. Nehledala chyby a nedostatky na svých bližních. Prostě žila v přítomném okamžiku se svým vlastním svědomím. Od ní bychom se měli učit. A proto vzpomínáme a připomínáme všem, kdo ji znali, tyto vzácné vlastnosti, jež často nemají ani mnozí vzdělání a vážení lidé.

Paní Jitřenku Martinovskou, rozenou Šulcovou, jsme vyprovodili na její poslední cestě téměř před rokem, paschální radostnou novinu jsme jí již zpívali nad hrobem, při provodech o týden později. Bylo to poprvé, kdy ona sama nechodila od hrobu k hrobu. Poprvé, kdy nemohla přijít.

Kateřina Mastíková

O VELKÉM POSTU

MILÉ DĚTI

V církvi nám začalo období velkého postu, pro nás pravoslavné křesťany – pro děti i dospělé to znamená, že se budeme připravovat na největší křesťanský svátek – na svátek Zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Součástí naší přípravy na tento svátek je také to, že se vzdáme úplně nebo alespoň částečně v rámci našich možností a se svolením rodičů určitých jídel. Když budeme jíst, budeme si o velkém postu vybírat raději jídla postní. Další, neméně důležitou součástí postu může být to, že věnujeme část svého kapesného nebo SMS na akci Pomozte dětem nebo pošleme některou svoji hračku nebo peníze z kapesného se svolením rodičů dětem uprchlíků, dětem v Etiopii, v Súdánu nebo na školu v Tibetu. Možnosti, jak pomoci, je mnoho. Je důležité potvrdit před Bohem, že se pro naše vrstevníky – třeba i pro děti v rozvojových zemích, které se mají zle, dokážeme něčeho vzdát a že je máme rádi. Podobně jako se náš Pán z lásky k nám vzdal slávy a moci Božího Syna, aby nám mohl dát svým zmrtvýchvstáním život věčný a nesmrtelnost v království nebeském.

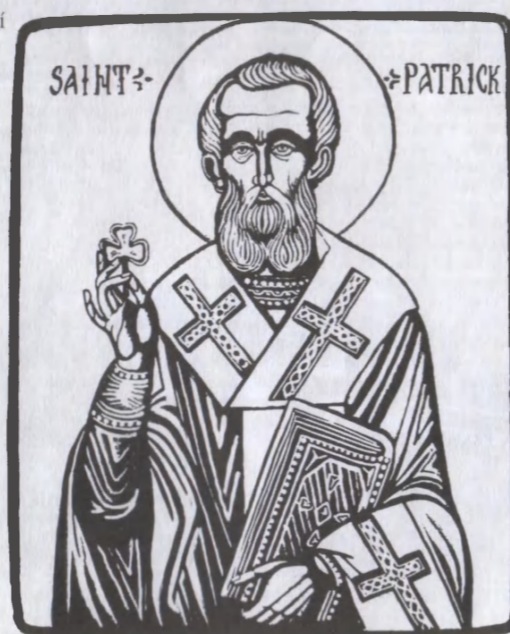
Které z těchto pokrmů jsou postní a které ne? Dokážeme se jich o velkém postu vzdát?
rj.

SVATÝ PATRIK

K vybarvení

Sv. Patrik žil před přibližně 1600 lety ve Walesu na Britských ostrovech. Když mu bylo 16 let, byl unesen otrokáři na loď do Irska. Po čase otrokářům uprchl a vrátil se domů. Stal se mnichem a rozhodl se do Irska vrátit a přivést pohanské Iry ke křesťanské víře. Když pak učil Iry o svaté Trojici – o Bohu Otci, Synu a Duchu svatém, používal jako pomůcku zelený jetelový trojlístek. Trojlístek a zelená barva jsou jeho symboly také na ikonách a obrazech. Podle tradice svatý Patrik z Irska vyhnal hady a je pravda, že tato zvířata se v Irsku nevyskytují. Ikonu sv. Patrika, který je dodnes velmi uctíván, si můžete vybarvit. 7

HLAS PRAVOSLAVÍ

POPEL NA HLAVU...

Čtenářům se touto cestou omlouváme za chybu v číslování v minulém roce: číslo za srpen a září vyšlo opravdu jako dvojičko, tudíž za minulý rok budete mít celkem 11 a nikoliv 12 svazků časopisu. V 1. letošním čísle Hlasu pravoslavi jsme pak neuvědili na 3. straně obálky (MÍSTA HODNÁ PAMĚTI) jméno sv. Gorazda, avšak jméno sv. Sávy se mezi žáky sv. Cyrila a Metoděje vyskytlo hned dvakrát. Poslední a zavažnou chybou, za kterou se omlouvám tak čtenářům, tak jmenovanému, bylo špatné uvedení jména i titulu ve zprávě o návštěvě konstanského biskupa. Jednalo se o vikárního biskupa konstanského z Bulharska, nikoliv o biskupa z rumunského přístavního města Constanca. I touto cestou Vás velmi prosím o prominutí uvedených pochybení.

S úctou a láskou v Kristu Roman Juriga

Děkujeme všem čtenářům, kteří podpořili vydávání našeho časopisu modlitbou a finančním darem. Děkujeme také všem přispěvatelům, kteří nám do redakce Hlasu pravoslavi zaslali svoje příspěvky, zprávy a názory. Děkujeme také všem těm, kdo podpořili finančně nebo zaslanými příspěvky chod internetového portálu www.hlaspravoslavi.cz.

Dovolujeme si touto cestou vyzvat všechny naše objednatelé a předplatitele, aby si časopis Hlas pravoslavi objednali a předplatili také na rok 2012. Všechny ostatní, kdo si Hlas pravoslavi kupují v chrámech nebo na jiných místech, vybízíme, aby se předplatiteli na rok 2012 stali. Kromě předplatitelů a odběratelů velmi uvítáme finanční dary, které nám umožní časopis vydávat a distribuovat pravidelně a umožní nám průběžně zachovat a časem zlepšovat jeho kvalitu.

Účet HLASU PRAVOSLAVÍ:
Raiffeisen bank, a.s.
5011103614/5500

Pro převod ze zahraničí:
IBAN CZ285500000005011103614

Za všechny vaše příspěvky i dary děkujeme.
Objednejte si HLAS PRAVOSLAVÍ na celý rok!

Objednat Hlas pravoslavi na celý rok si však můžete nejenom na přelomu roku, ale kdykoliv za:
288 Kč + 86 Kč poštovné = celkem 374 Kč

Distribuce a objednávky:
Dupress, Podolská 110, 147 00 Praha 4
dupress@seznam.cz
tel.: 241 433 396
mobil: 721 407 486

Foto na 1. straně obálky: archijerejská svatá liturgie, Brno

Vydává Pravoslavná církev v českých zemích s pozeňaním + Kryštofa, arcibiskupa pražského a metropolitě českých zemí a Slovenska.
Šárecká 1065/36, 160 00 Praha 6 – Dejvice
P. O. BOX 655, CZ-111 21 Praha 1
Číslo 2/2012 ročník LXVII

Registrace
MK CR E 248
Odpovědný redaktor
Mgr. Roman Juriga
romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz
tel. 776 394 637

Editori
J. V. arcibiskup olomoucko-brněnský Simeon
Jerej David Dudáš

Redakce
Osvěta a pravoslavná duchovnost: ThDr. Jakub Jirí Jukl,
Mgr. Eva Suvarská, jerej Mgr. Jan Týmál
Pravoslavná mládež: Martin Létal
Správce portálu hlaspravoslavi.cz
Dalibor Jan Kočí, e-mail: redaktor@hlaspravoslavi.cz,
www.hlaspravoslavi.cz
Jazyková úprava
PhDr. Marta Koutová
Sazba
Milan Sládek
Adresa pro zaslání příspěvků:
Roman Juriga, Vilémov 70, 783 23 Vilémov u Litavle
romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz,
Fax: 585 349 005

Redakce si vyhrazuje právo na případné úpravy či krácení zaslaných příspěvků. Redakci nevyžadné rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Autorské články, překlady a fotografie jsou darem církvi a autoři si nenarokují autorský honorář ve smyslu Autorského zákona. Otištěné materiály nelze rozšiřovat bez souhlasu redakce nebo autora.

MÍSTA HODNÁ PAMĚTI – PLISKA

V prvním letošním čísle jsme se na předposlední straně Hlasu pravoslavi zastavili na památném Ochridu, kde působili z Velké Moravy roku 885 vyhnaní učedníci svatých Cyrila a Metoděje sv. Kliment a sv. Naum. Neméně významným centrem a místem, kam zřejmě vedla první cesta sv. Gorazda, Klimenta, Sávy, Angelára a Nauma, však bylo tehdejší hlavní město Bulharského císařství Pliska. Pliska byla bulharským hlavním městem v letech 681 až 893 n. l. Dle bulharských kronikářů bylo toto město založeno chánem Asparuchem. V byzantských kronikách od Georgie Kedrenose a princezny Anny Komeny je město připomínáno jako Pliskusia. Mělo na tu dobu ohromnou velikost a pokrývalo zhruba 23 km². Zdi vnitřní pevnosti byly 2,6 m široké a 12 m vysoké. V roce 886 zde byla založena učedníky sv. Cyrila a Metoděje a carem Borisem I. slavná Pliska (později Preslavská) literární škola. V roce 892 došlo ve městě k povstání vedenému pohanskými knížaty. Po porážce pohanů byl za vlády Bulharů ustanoven 3. syn cara Borise, Simeon. Nový vládce přenesl centrum státu do Preslavi – zřejmě také kvůli přetrvávajícímu vlivu pohanství ve starém hlavním městě. Význam Plisky postupně upadal, až město zcela zaniklo někdy ve 13. stol. Neveliká současná vesnice v Sumenské oblasti (asi 100 km od Solje), nazvaná podle starého hlavního města, se nachází asi 3 km od rozsáhlého archeologického naleziště, na němž jsou dobře patrné zbytky tehdejší hlavní katedrály – jedné z největších církevních staveb své doby, zbytky carského paláce a městského opevnění. rj.

ARCHIJEREJSKÁ SVATÁ LITURGIE V BRNĚ

